UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Jncestis nuptijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

19 Abbas in eccleſia ſibi data ꝑ patronum, ꝙ habeat idẽ ius ac ſi
ipſam fundaſſet, ⁊ quale habebat in omnibus ſuis eccleſijs.
11 Priuilegiũ conceſſũ Abbati: vel monaſterio an tranſeat ad ec-
cleſias, vel poſſeſſiones poſtea queſitas.
12 Tempus centũ annorũ regulariter eſt finis vite hominis, ſic tã
tum preſumitur homo viuere.

ET legum. Eccleſia Romana cũ eccle-
ſijs ſuiectis centũ annorum
gaudet preſcriptione^a ĩ contractibꝰ, cauſis, rebꝰ,
a ⁊ omnibus actis pena hanc legẽ non ſeruãtibus
imminente hoc dicit vſq; ad fi. ſecundum Ja. de
1 Bel. ¶ † Not. ſecũdum Jac. ꝙ hec conſtitutio ſe
cundum quid eſt ſpecialis ⁊ habet locũ ſolũ modo ĩ eccleſia Ro
mana ⁊ eccleſijs ſubiectijs, ⁊ eſt gñralis ſecundũ quid: qꝛ habet
locũ in omnibus contractibus, rebus, cauſis. ⁊ actis: vt ĩ ver. cũ
enim Sꝫ cõtra illa conſtitutio que eſt. ĩ. hec cõſtitutio innouat.
col. viij. ſm quid, eſt generalis: quia generaliter pertinet ad o-
mnes eccleſias: ſecundũ quid eſt ſpecialis, ſcilicet ad contractus
res cauſas, ⁊ actus, qꝛ vt. ĩ. dicã innouat ſecundum veritatem in
l. vt inter diuinum. C. de ſacro ſanct. eccle. qui h. locũ in quatuor
caſibus ſpecialibꝰ. ſcilicet in vẽditione, ⁊ donatiõe, ⁊ legato. Qđ
2 declarabo ſup gl. ſꝫ hodie. ¶ † No. glo. ſed hodie ibi ꝑ Azo. alij
dicunt ꝙ hec conſtitutio eſt gñralis, ⁊ habet locũ in quibuſcũq;
eccleſijs, ꝓut eſt generalis, ita gñraliter ĩ omnibꝰ corrigit per
conſtitutionem. ĩ. hec conſtitutio, q̃ eſt ſpecialis, ⁊ ſpecialit̃ facit
mentionẽ de hac conſtitutione ibi, ⁊ rub. ⁊ ſecundũ iſtos illa au-
thenti. poſita. C. de ſacro. ſãctis eccleſijs. authẽ. q̃s actiões. ĩ fi.
ibi ſola Romana, ⁊c. eſt falſa, ⁊ illa oppinio. approbat̃ ĩ d. auth.
quas actiones, ⁊ ibi iſtam opinio. tenẽt doc. Jbi ꝯtra, nam de iu-
re canonico, ⁊ eſt alia opinio. que ſequitur in gl. quã gl. dicit iure
canonico ꝓbari p. c. cũ nobis, extra, de reſcrip. vult dicere p. c.
cum nobis, ex̃ de preſcript. Alij dicunt ꝙ hec cõſtitutio loquitur
tantũ de eccleſia Romana, ⁊ alijs ſibi ſubiectis, ⁊ ille titulꝰ, hec
ꝯſtitutio, corrigit tantũ. l. fi. C. de ſacro ſanct. eccle. q̃ dicebat in
quatuor quaſibus tantũ non currere contra eccleſiam Romanã
preſcriptionẽ, niſi centum annorũ. Hec autẽ conſtitutio non cor
rigitur ꝑ illũ, imo in ſua firmitate permanet, ⁊ hec opin. apꝓba
tur ꝑ gl. infra hec conſtitutio, ⁊c. in prin. Et hãc opinio. probat
hic Jacob. de Belu. ⁊ Azo in Sũ. huius titu. ponit opi. ⁊ nõ fir-
mat: qꝛ inter gl. ⁊ Moder. do. ſunt opi. ¶ Primo eſt ius Codi
cis ſecũdum ꝙ contra eccleſiam eſt introducta preſcriptio cen-
tum annorũ in quatuor caſibus tantũ: vt. l. fi. C. de ſacro ſanct. ec
cleſijs. Secundũ ius introductũ per hanc conſtitutionem, ſecun
dum quã preſcriptio centũ annorum eſt introducta generaliter
contra eccleſiam Romanã: ad quãlibet eccleſiam, ⁊ ĩ omni caſu
vt patet hic in pncip. ibi, vt ex hoc in totas catholicas eccleſias q̃
vſq; ad oceanũ, ⁊. infra in verſi c. habeat itaq;. ⁊c. Et ſic patet qđ
hec cõſtitutio eſt gñralis in omni eccleſia, ⁊ hãc opin. videtur te
3 nere glo. infra de inceſt. nup. in gl. hoc gñrale. ¶ † Titiũ ius eſt
introductũ ꝑ illam conſtitutionem hec conſtitutio, ⁊c. per quam
ius per hanc conſtitutionẽ introductũ generaliter in omni eccle
ſia corrigitur, ⁊ remanet hec cõſtitutio incorrecta ſolũ ĩ eccleſia
Romana. Jn alijs autẽ eccleſijs hec conſtitutio ꝑ illam corrigi-
tur, ⁊ ſic opinio poſita per Jr. in auth. quas actiones in fi. eſt ve
ra. nõ falſa, licet gl. ibi, ⁊ doc. teneant contrariũ, ⁊ hoc eſſet verum
qđ etiã de iure remaneat hodie priuilegiata eccleſia. Roman. in
preſcriptione, ⁊ ſolũ ipſa Romana eccleſia ⁊ non alia ex p̃ſcriet.
dicit tex. iur. cano. ex̃ d̃ preſcript. capit. cũ nobis. ⁊ xvj. q. iij cap.
memo. vbi expreſſe dicit tex. qđ contra eccleſiam Romanã cur-
rit princip. centũ annorũ tantum, nõ ſolum per iura canonica.
ſed etiam ꝑ ius ciuile. Ad idem ex̃ de foro competen. c. ſi diligẽ
ti, in fi, ⁊ xvj. q. iij. c. placuit verſiculo, quas actiones, ⁊ hãc opi. te
4 net Kyn. in c. ij. de regu. iur. lib. vj. ¶ † Sꝫ aduerte ad id qđ gl.
dicit, qđ ꝑ decreta Jnnocẽ. omnis tollitur preſcriptio: vt ĩ cap.
vigillanti, ⁊. c. quoniã omne. extra d̃ reſcrip. qꝛ ĩtellige illud eſſe
verũ in malefidei poſſeſſoribus rem alienã ſcientibus, ⁊ poſſiden
tibus, ſecus in bonefidei: vt in dictis ca. ⁊. c. ſi diligẽti eod. titu. ⁊
hoc ſecundũ ius canonicũ. ſed de iure ciuili in iſtis longioribus
preſcrip. bona fides vł mala nõ curatur vt lege pma, ⁊ l. ſicut ⁊ l.
omnes, ⁊ l. cũ notiſſimi. C. de p̃ſcrip. xxx. vel quadragina ann. ⁊
5 l. ſi qs empt. eodẽ titu. † An autẽ iſta iura ciuilia ſunt hodie cor
recta ꝑ iſta capitula, ⁊ an poſſimꝰ eis vti ĩ foro ſeculari, dic vt no.
gl. in d. c. qm̃ omne, ⁊. c. ij. de regu. iuris libro. vj. ⁊ per glo. Joã.
6 And. † An autẽ de iure ciuili in preſcriptionibꝰ rerũ eccleſiaſti
carũ, licet ſint longiſſimi tẽporis, requiratur bona fides ⁊ titulus
vide. c. ſine poſſeſſiõe d̃ reg. iuris lib. vj. c. ſi diligenti. ⁊c. fi. ex̃ d̃
7 preſcrip, ¶ † No. gl. ſic ibi nã ⁊c. tenet iſtã glo. qđ de iure Di-
geſtorũ nõ reperit̃ preſcrip. triginta: vel quadraginta anno. l. j.
ff. q ex cau. ma. l. Jul. ¶ Sꝫ cõtrariũ no. ff. de mino. l. deniq;. §.
minore. ff. de diuer. ⁊ tem. preſcrip. l. in vſucapione. ¶ Sꝫ pma
verior eſt. ⁊ probatur ꝑ tex. Jnſtit. de perpe. ⁊ temp. actio. ĩ pri.
⁊ ibi no. de q̃ tex. meminit. glo. in d. l. Julia. ¶ Not. gl. fin. glo.
quadraginta annorũ ibi habet quatuor: vt l. fi. C. de cen. lib. xj.
8 ¶ † Not. gl. Rom. in fi. Jllud intelligitur verum quantũ ad hec
quia iſtud priuilegiũ eſt conceſſum Rome veteri vt in pnci. dici
tur. ¶ Sꝫ priuilegiũ habet Roma noua, ex quadam cõſequen-
tia: vt patet in princi. dũ dicit vt ex hoc in totas catholicas, ⁊c. ⁊
maxime ſecundũ opinio. quam ſupra tenui in glo. auxiliũ. quod
dic vt habes in tex. ⁊ gl. in l. fin. ĩ fi. C. de edic. diui adri. tollẽ. ⁊
9 xvj. q. iij. c. placuit. † Et ex hoc tex. in pn. ibi: vt ex hoc, ⁊c. arguit
glo. ꝙ ſi datur priuilegium exemptiõis alicui eccleſie, intelligit
illa eccleſia eſſe exẽpta, cum omnibꝰ ſuis eccleſijs. Jta not. glo.
10 xvj. q. iij. iij. c. felix epiſcopus. ¶ † Jtẽ eſt in arg. iſte tex. ſm Ja
cob. de Belu. ꝙ Abbas in eccleſia, quam patronus ſibi cõtulit
habet itẽ ius, ac ſi ipſe fũdaſſet ⁊ quale habebat in ceteris ſuis ec
cleſijs. Quã queſtionẽ glo. format ĩ. l. Polla. C. de his quib. vt
11 indig. De, hoc idẽ in c. j. de iur. pat. lib. vj. † An autẽ priuilegiũ
conceſſũ alicui Abbati, vel monaſterio, trahat̃ ad eccleſias, ⁊ poſ
ſeſſiones poſtea queſitas no. ex̃ de priuile. c. cum appella. ⁊ diſpu
tauit ⁊ bene in. q. q̃ incipit. Abbas quidã ⁊ facit tex. extra d̃ cen-
12 ſib. c. j. in clemen. Et ibi fraus eſſe dignoſcitur. ¶ † Not. ꝙ tem
pus centum annorũ dicitur eſſe regulariter finis vite hominis,
b ⁊ ſic regulariter p̃ſumit̃ homo viuere centũ annos.^b ꝫ q̊ no. gl.
in l. ij. §. ſi dubitet̃. ff. quemadmo. teſta. ap. ⁊ gl. tenet p. l. vlti. C.
de ſacro ſanct. eccle.

ADDITIONES.

a ¶ Preſumptione. Adde Fely. ĩ c. ad audientiã col. penult. ver
ſic. vltimo facias regulã. de preſcrip. cum ſequen.
b Centũ annos. Adde tex. in. l. an vſuſfructu. in fi. ff. de vſufru. ⁊
c. fi. lxxxiij. diſt. ⁊ Cardi. in clemen. prima d̃ reb. eccle. nõ alie. ⁊
Pli. lib. vj. ca. xlviij.

De referendarijs. Rubr.

1 Imperatori non conuenit auferre ꝙ conceſſit.
2 Jmpetrare eſt cum effectu obtinere, non ſic petere.
3 Filius ex bono parte bonus preſumitur.
4 Referendarij qui ſint.

CUm alijs. Numerus referendariorũ
in octõnario numero debet
terminari. his: qui vltra hũc numerũ tẽpore hu-
ius conſtitutionis ſũt conſtituti, ĩ ſuo ſtatu pma-
nentibꝰ pena cõtra facientibꝰ imminente hoc di-
1 cit ¶ † No. tex. ibi: vt q ſũt, ⁊c. ꝙ Jmperatori nõ
conuenit auferre ꝯceſſa: vt hic, ⁊ illeſa debẽt eſſe puilegia, ⁊ bene
2 cõſeruari: vt. ĩ, cõſtitu, q̃ de di. §. illud. ¶ † Secũdo not. tex. ibi
nec impetrabit petita. Ex q̃ not. ꝙ aliq̃ d eſt petere, ⁊ aliud impe-
trare. Eſt em̃ impetrare idẽ ꝙ obtinere. ſeu cũ effectu habere. vt
hic. Jdẽ in. l. j. ĩ pn. vt lit. pend. Jbi. nihil em̃ petentib. ⁊ gloſ. di-
cit, id eſt, concederet̃. Ad idẽ. ĩ. de man. princi. §. ſit tibi dum di-
3 cit. ꝙ iuſtũ eſt nõ impetraſſe, † vltimo no. ꝙ ex bono patre bonꝰ
a preſumitur filius.^a Quero qd vult dicere tex. ibi, multitudo, ⁊c.
4 gl. d̃t ⁊ vide per tex. ¶ † No. gl. ij. ibi ſunt autem, ⁊c. Tu dic ſm
Ja. de Bel. ꝙ non erant aduocati ſimpliciter, ſed erant quidaꝫ
conſtituti ſub certo numero, qui petit crimina, ſꝫ ⁊ cũ honeſtate
corã principe ꝓponebãt, vt patet in §. primũ quidẽ ⁊ §. hec aũt.
Et not. gl. ſed in q̃, ⁊ vide ꝙ no. s̃. quomodo opor. epiſ. §. nõ aliter

ADDITIO.

a Filius. Adde gl. in c. venerabilẽ, de elec. in verſi. ꝓgenitores ⁊
gl. in l. qđ ſi nolit. §. q mancipia. in verſi. infamare de edi. edic.
vbi etiam vide Angel.

De inceſttis nuptijs. Rubr.

1 Pena debet ſuos authores tenere.
2 Homo q nõ facit decentia nature nõ reputatur homo, ſꝫ beſtia.
3 Jgnobiles acrius puniũtur quam nobiles.
4 Pena fuſtigationis quod ſit maior. ⁊ eſt de mero imperio.
5 Filius quod tenetur alere patrem exbannitum.
6 Hec cõſtitutio qđ loquatur de quibuſcunq; nuptijs illictis.
7 Uerbum mox, appoſitũ diſpoſitione quid importet ipſo iure, ⁊
quando intelligatur. nu. 8.
Pena. de qua in: l. ſi quis maior. C. de tranſact. qđ intelligitur im
poſita ipſo iure.
9 Bona, an Plublicent̃ ipſo iure in crimine leſe maieſtatis ⁊ hꝰ ſis
⁊ nu. 11. ⁊ 12.
10 Diſpoſitio penalis loquens ꝑ verba futuri temporis, an intelli
gatur ipſo iuro, vbi remiſſiue.

Bona

11 Bona committentium inceſtas nuptias, an tranſeat in fiſcum, ⁊ dominiũ eorum perditur ipſo iure, ⁊ in fiſcum tranſeat.
12 Poſſeſſio bonorum committentium inceſtas nuptias, an tranſferatur ipſo iure, ⁊ ſine facto hominis in fiſcum.
13 Fiſcus non poteſt incontinenti bona committentium inceſtas nuptias apprehendere.
14 Pena relegationis ꝙ non imponitur niſi contra eum qui dolo delinquit.
15 An ſit differentia inter maſculũ ⁊ feminam quo ad commiſſionem, vel euitationem penarum inceſtarum nuptiarum.
16 Tex. de quo hic ⁊ eius pena, loquitur in relegatione, ⁊ nõ in deportatione.
Filij committentium inceſtas nuptias, efficiuntur ſui iuris.
17 Errans in iure, an dicatur eſſe in dolo.
18 Caſte viuere dicitur ille qui eſt in matrimonio.
19 Filij nati ex inceſtis nuptijs, an ſint legitimi etiam quo ad ſucceſſionem.
20 Statutum ſi dicit, ꝙ maſculus committẽs tale delictum, ſic puniatur, Et femina etiam eadem pena ꝙ intelligitur, ſi talis pena femine etiam cõueniat.

De inceſtis. Primo ponitur pena ↄ̃hentium illicitas nuptias. Scdo ponitur. quo tẽpore hec lex locũ habeat. Tertio ponitur de legitimatione liberorũ. Secunda. in §. hoc quidem. Tertia ibi, in §. dubtatũ. Maſculi viri, ⁊ mulieres illicitas nuptias contrahentes, pena hic ſtatuta ſunt puniendi, ⁊ eorũ ſubſtantia liberis: ſi extant alias fiſco applicantur. h. d. ❡ † Not.
1 i prin. ꝙ pena ſuos authores debet tenere. Ad idẽ l. ſancimus C. de penis. ❡ † Scdo nota quod homo debet facere decẽtia nature, [b] alias non reputatur homo ſed beſtia. ad idẽ s. de mon. in
3 princ. xxvij. q. j. c. ſi homo. ❡ † Tertio no tex. ibi ꝙ magis ſunt puniendi ignobiles quã nobiles, vt in verſiculo. ſitq ei pena. de
4 quo dixi s. vt iudic. ſine quoquo ſuffra. §. ſic igitur. ❡ † Sed ex hoc tex. no. ibi, ⁊ ſi vtilis, ⁊c quod maior eſt pena fuſtigationis quam relegationis, vt hic, ⁊ idẽ habes in l. fi. ff. de iniur. Ex quibus arguit ꝙ fuſtigatio ſit per mero imperio, vt no per gl. inſt. quibus modis ius pat. pote. ſol. §. legati. ⁊ facit ꝙ no. in l. nulli. C. de ſent. per Guliel. de cug. in l. Imperiũ. ff. de iuris om. iud. Ad q facit ꝙ no. Spec. in ti. de iuriſd. om. iu. §. j. verſi. quid de relegatione ergo multo magis erit de mero imperio fuſtigatio, quam pena fuſtigatonis ſit maior quam pena relegationis, vt s. dictum eſt. Et dictam queſtionẽ, an fuſtigatio ſit de mero imperio ponit Guliel. in d. l. Imperiũ. ⁊ etiam tangit Spe. in d. ver. quid de relegatione. Illud quod dico de fuſtigatione, intelligo de fuſtigatione magna, non de parua q2 eſt iuriſdictionis, ꝙ pȝ, q2 cõpetit ⁊ defenſoribus ciuitatis, vt eſt tex. in §. audient. j. de
5 defen. ciui. † Alterius no. tex. in ver. ſi vero contigerit ibi paciſ
c cendi, aũt. ⁊c. ꝙ filius tenetur alere patrem. [c] Caſus eſt hic ⁊ C. de inceſt. nup. autẽ inceſtas nuptias. facit. l. mut⁹. §. manẽte. ff. de iur. dot. ❡ No. glo. ꝙ contingit ibi l. ſcripto. in fin. ſed certe imo expreſſe erat prohibitum talibus filijs relinqui, vt in l. ſi
6 quis inceſti. C. de inceſt. nup. iij. reſpõ. ❡ † No. gl. hoc gñale, ibi, dum dt plus ⁊c. nota proprie dico ꝙ dixi in dicta conſtitutione, vt eccleſia Romana. ⁊ ibi caſus talis. Sȝ Jac. de Belui, tȝ opi. Cy. cui ẽt videtur inherere Doct. in auth. inceſtas nuptias. C. eo. Ibi, qui dt. Prima opi. eſt vera, ⁊ eam tenẽt doc. in d. auth. inceſtas. ⁊ pro opin. gl. ⁊ doc. eſt tex expreſſus, qui dt ſic eſſe de
7 iure ciuili, tex eſt in c. cũ ſm leges. de heret. lib. vj. Nota gloſ. ex hoc notabili, ꝙ vbi in legis diſpoſitione exprimitur verbũ mox,
d intelligitur ꝙ pena imponatur ipſo iure. [d] Tex. eſt cum gl. vt j. de feud. §. ſancimus. verſi. oẽs, ⁊ no. in l. j. §. ſi petitor. ff. depoſi. Ex tex. illo ſic apparet, ꝙ pena que apponitur in l. ſi quis maior. C. de tranſac. imponitur ipſo iure, cum ibi ſit verbum mox, ❡ In ver. itaq oia. ⁊c. Dy. in l. imperatores. ff. de iure fiſc. circa hoc dicit. Qñq delinquitur circa rẽ contra legis prohibitionẽ ⁊ tũc ipſo iure dominium perditur, ⁊ fiſco applicabitur. vt l. commiſſa. ff. de pub. ⁊ vectig. ⁊ de l. Imperator. ⁊ l. j. § an bona eod. tit. Quandoque non delinquitur circa, ſed extra rem, vt cõmittendo homicidiũ, vel aliud crimen, ⁊ tunc dt ipſe, ꝙ eſt neceſſaria ſñia ſuper crimine, vel bona publicẽtur, vt l. poſt cõtractũ ff. de dona. l. ex iudiciorũ. ff. de accuſa. ⁊ ff. de iure fiſ. l. aufertur. §. in reatu. † Fallit in crimine leſe maieſtatis ⁊ hereſis, vt l. pe. in fi. C. ad leg. Jul. maieſ. l. donationes in fi. ff. de dona. ⁊ de. l. ex ⁊ iudiciorũ. ❡ Sed aduerte. q2 illud ꝙ dt Dy. l. ꝙ quando nõ delinquitur circa rẽ ſed aliter. quod eſt neceſſaria ſententia, eſt verum in dubio. ❡ Sed ſi in legis diſpoſitione exprimeretur verbum mox. vel ſtatim, vel ſimile, intelligitur ipſo iure, vt hic not. gl. s.
10 alleg. † Item primum. ⁊ ſecundum dictum Dy. limita ſecundũ regulam traditam per gl. quia aut lex vtitur verbo preſentis tẽporis, aut futuri, ⁊c. nota in l. iubemus. C. de ſacroſan. eccleſ. ⁊ C. de iuriſdic. om. iudi. l. fi. C. ne lic. pot. l. j. ⁊ quod nota. in l. ij. §. ꝙ ſi actor, C. de iura. calum. C. vnde vi. l. ſi quis in tantam. ⁊ s
11 de non alie. §. ſed neque. ❡ † Item aduerte. ꝙ illud ꝙ dt Dy. ꝙ in crimine leſe maieſtatis, ⁊ hereſis publicantur bona ipſo iure non videtur verum, quia non perditur dominium ipſo iure, ſed ius adminiſtrandi, vt probatur in dictis legibus allegatis per Dy. in lege queſitum. qui, ⁊ a quibus. ff. que lex alle. ad hoc per Jac. de Are. vt refert Cy. in l. ſi. C. ad legem Jul. maieſt. ſed de iure Canonico eſt expeditũ, q2 crimine hereſis perditur domi
12 nium ipſo iure vt probatur in d. c. cũ ſm leges. ❡ † Not. gl. ſed nunquid in fi. no. gl. q2. videtur ꝙ velit dicere quod expectaret ſententiam. ⁊ fructus medij tẽporis non eſſent fiſci, ſed ipſo iure perditur dominium, ꝙ tene menti propter hoc. ⁊ alium effectum, vt not. doc. in d. auth. ſed lȝ hic perdatur dominium ⁊ in fiſcum tranferatur. tamen non vr̃ ꝙ transferatur in fiſcũ poſſeſſio ipſo iure. ꝙ no. in ſimili in l. cum duobus. §. idẽ reſpondit. ff. pro ſoci. C. de ſacr. ſan. ecc. l. ſi ⁊ ꝙ no. in l. ſicut. §. fi. ff. quod cuiuſque vni. Solum enim reperio ꝙ tranſferatur poſſeſſio ipſo iure, ⁊ ſine hominis facto, vt no. in l. raptores. §. ſin autem. C. de epiſcop. ⁊ cleri. niſi hoc fieret iure vniuerſalis acquiſitionis, vt
13 no. in l. ſi adoptauero. ff. de precar. ❡ † Quero nũq ⁊ fiſcus poterit incontinenti talia bona apprehendere, ſed gl. hec, dũ dt, ſed ad quid proderit, vr̃ velle quod demum lata ſententia bona auferantur. Pro hac gloſſa videtur text. in d. c. cum ſm leges. vbi apparet, ꝙ in crimine hereſis publicãtur bona ipſo iure. ⁊ ipſo iure perditur dominiũ. tamen bonorũ apprehenſio non fit, niſi
14 lata ſñia ſuper crimine, vt ibi dicit tex. ❡ † No. glo. ex hoc. ibi. imponitur. nota ꝙ pena relegationis non imponitur niſi con-
15 tra eum qui dolo delinquit, ⁊ ſic ſcit factũ ⁊ ius. ❡ Et ibi quocũque iure, ignorantia, nota ex hac gl. differentiã inter maſculum ⁊ mulierem. vide ſupra quã mulier excuſatur, ⁊c. ⁊ idẽ videt ſentire gl. qui contra. C. eo. Sed contrarium no. in l. ſi adulterium cum inceſtu. §. fratres. ff. de adulte. ⁊ iõ pro huius gl. declaratione dic, vt plene no. per doc. in l. qui ↄ̃. pre alle. vbi ipſi hãc glo. ⁊
16 aliam examinant. ❡ † Quero, dt hic in gl. prima relegatione, loquitur ergo hic de relegatione. Sed contra hãc gl. fortiter facit q2 tex. iſte dicit, ꝙ filij legitimi efficiuntur ſui iuris, vt j. eod. verſicul. ſi vero contigerit. ⁊ §. ſi autem vxorem. quod non contingit per relegationem ſed per deportationem, vt Inſti, qui. mod. ius patrie. pote. ſol. §. cum autem. ⁊ §. relegati. ❡ Item iſti perdunt bona, vt hic in verſ. ſit eis pena quam non contingit in relegato, ſed in deportato. vt l. deportatorum. C. de pen. ſed ſuſtinẽdo gl. poſſumus dicere quod filij efficiũtur ſui iuris ⁊ bona cõfiſcantur q2 lex hoc dicit. ⁊ vide gl. in auth. inceſtas. C. e. ⁊ qd loquatur in relegatione videtur ſentire gl. j. vt nul. iudi. §. ſi. in tertia oppoſ. Ex eo quod dicit qd hic loquitur in eo qui retinet ciuitatem. ⁊ idem no. in auth. bona damnatorum. C. de bo. preſc.
17 vbi doctores pedes nõ firmant. No. tex. hoc ius. † Sed aduerte ad id quod dt, ſcilicet ꝙ errans in iure excuſatur a dolo nec dicitur eſſe in dolo. Cum qua cõcor. quod no. i l. j. in fi. ff. de ambi. C. ad legem Faviam de plagi. l. ſi plagi. j. probatur in l. igitur
18 ff. de li. cauſ. No. gl. id eſt relegatio ibi. l. iiij. ❡. No. ex hac gl. ꝙ ille, qui eſt in matrimonio dicitur caſte viuere. qd facit. pro eo qd
19 dixi in §. cum igitur. ſupra de nõ eligen. ſecundo nub. ❡ † Quero in filij nati ex iſtis inceſtis, vel ſimilibus nuptijs ſint legitimi. gl. in d. l. qui ↄ̃. dicit aut ambo ſcientes aut ambo ignorãtes: aut vnus ſciens alter ignorans. Primo caſu vtrique parenti ſunt illegitimi. Secundo caſu vtriq parenti ſunt legitimi. Tertio caſu, parenti ignoranti ſunt legitimi, parenti vero ſcienti ſunt illegitimi Sȝ cõtra iſtud tertium membrum op. d capit. ij. ex q filij ſint legiti. dicunt doc. in d. l. qui contra quod d. gl. eſt de iure ciuili ſed de iure Canonico ſi alter coniugum eſt ignorans alter ſit ſciens, filius eſt legitimus vtrique parenti, quod tantum ſeruatur in ordinibus, ſed ius ciuile ſeruatur in ſucceſſione. Ita dicunt ibi doc. per d. c. ij. Sed certe illud cap. hoc bene probat q2 ille tex ſignificat quod ambo fuerunt ignorantes. ⁊ ideo alle. meli⁹ ꝙ de iure Canonico qñ vnus eſt ſciens, alter ignorans, quod filius vtrique parenti ſit legitimus, vt ꝓbatur in c. ex tutore. ex qui filij ſint l. ⁊. ibi no. in c. fi. §. j. de clande. deſpon ſup verbo parentes. ❡ Item, aduerte ad id ꝙ dicunt doc. quod quãtũ ad ſucceſſionem ſeruetur ius ciuile. Sed c. ex tenore dicit expreſſe qd talis habetur vt legitimus quo ad ſucceſſionem ⁊ ſic non videt bene dicere. No. etiã per gl. trigeſimaquarta queſtione quinta c. cum in captiuitate. Poſſemus forte dicere, ꝙ quantũ ad ſucceſſionem ſeruetur ius noſtrũ in foro ſeculari in terris ſubiectis Imperio, vt habemus in ſimili in ca. j. ex de nou. ope. nunciatio ⁊ quod no. in ſimili in capitulo ſecundo de arbitr. li. vj. ⁊ in ca. ſecundo de regulis iuris eodem libro. ſed tamen vt probat de cap. ex tenore. de iure ciuili. tamen habetur vt legitmus quo ad

20 ſucceſſionē. ¶ †Ultimo no. gl. que incipit excepta pena. ex qua gl. cum tex. no. ꝙ ſi dicit ſtatutum quod maſculus tale delictū cōmittens puniatur tali pena, ⁊ eadem pena puniatur femina, dz intelligi dummodo illa pena mulieri congruat, ⁊ idem vbicūque diceretur, ⁊ talis puniatur eadē pena facit C. de ſeruis fugiti. l. quicunque.

ADDITIO.

a ¶ Tenere. Adde Fel. in ca. ius generale. j. diſt. in v. co. in med. verſi. quāuis pena, ⁊ quod ibi dixi in apoſt.

b ¶ Debet facere decentia nature ⁊ ſue cōditiōi, ꝙ facit ad dictū Bal. in §. filij nati in tit. ſi de feu. fue. controuer. dum dicit quod Imperator legitimans ſpurios ſtātibus legitimis ⁊ naturalibus eſt vnum pecus.

c ¶ Patrē. Adde Pau. de ca. in l. j. §. ius naturale. ff. de iu. ⁊ iu.

d ¶ Ipſo iure adde Ang. in l. j. C. de pena iud. qui ma. iud. ⁊ in l. ſi quis poſthac. C. de bon. proſ. ⁊ in l. ſi quis. C. depoſit. ⁊ hic, ⁊ j. vt ſine probi. ma. cred. §. preterea igitur. Adde quod no. in apoſtil. ad iſtum, in auth. ad hoc. numero ſecundo, ver. hoc autē eſt verum. in apoſtil. in eodem verſi. C. de vſur.

1 ☞ Filius tenetur alere patrem exbannitum.
2 Filius tenetur alere matrem exbannitam.

Et hoc quidem. Pena huius legis obtinet in nuptijs futuris, ⁊ non in preteritis, ante hanc legē diſſolutis, nec ēt poſtea intra bieniū. ſed in nuptijs vltra bieniū durātibus; pena locū hꝫ per oīa, ac ſi nuptie illicite poſt fuerint contracte. h. d. Sequēs ibi, id eſt futurū. hoc vt illa lex, ⁊ eius pena habet locū in caſibus futuris. filijs. ſ. in-
1 ceſtuoſis. ¶ Nota in ver. ſi autem vxorem. quod filius tenetur
a alere patrem exbannitū[a]. Concor. ſ. eo. verſi. ſi vero cōtigerit. ¶ Quero de intellectu ver. ſi vero. Hec gl. ſuper ver. ad filios, ⁊ ſuper verſi. concedimus, ponit ſecundam lec. tene primā que magis applaudit litere. videlicet quod loquatur de filijs natis ex inceſtis nuptijs, ⁊ primo loquitur quando ſunt ſolū inceſtuoſi, ſine filijs natis ex legitimis nuptijs. ¶ Secundo in verſ. ſi vero loquitur qñ non ſunt inceſtuoſi. ſed ſunt cum filijs natis ex legitimo matrimonio. ¶ Secūdo quero de intellectu ver. ſi vero hec gl. ponit duplicem intellectum, ⁊ vterꝙ eſt verus. ¶ Que-
2 ro, hic dicitur † quod filij tenentur alere patrem exbannitū, an ſimiliter teneantur alere matrem exbannitā. Doc. tenēt ꝙ ſic, qr eſt eadē ratio, de quo per doc. auth. inceſtas. in v. q. C. de inceſt. nup. No. gl. ex quo. ⁊ ibi, §. ſi autem. qualiter hoc procedat. dic. vt dicam j. vt facte noue conſti. in prin. Bar.

ADDITIO.

a ¶ Exbannitum. Adde Bar. etiam in trac. alimentorum verſ. quero in quo loco, ⁊ ſeq. ⁊ An. hic licet Bal. ꝯ in j. iiij. co. de pace teneri. in vſi. feu. ⁊ limita verum niſi ſit bannitus ob pacem ruptam. Bal. in d. c. §. ſi quis hominem. ⁊ Lu. in l. j. iiij. co. ff. de in ius voc. Itē adde Bal. in auth. bona. C. de bo. dā. ⁊ Are. in trac. maleſi. ver. publicamus. Itē adde do. Alex. de Imo. in l. ij. ff. de in ius voc. ⁊ Ang. j. vt nulli iudic. §. vt autem. Adde omnino Firmanum in ſuo aureo repetorio. in ver. filius banniti.

1 ☞ Filij naturales legitimari poſſunt exiſtēte etiam ſobole legitima, Intellige per matrimonium. nu. 4.
2 Filij legitimati ſuccedunt alijs filijs legitimis: legitimi legitimatis: intellige de legitimatis per matrimonium. nu. 5.
3 Legitimatus per matrimonium ꝙ habeat omnia remedia contra teſtamentum, que habeat legitimus ⁊ naturalis.

Dubitatum. Naturales liberi legitimi efficiuntur īter patrē ⁊ matrē nuptijs, ⁊ nuptialibꝰ documentis interuenientibus, ēt extātibus filijs legitimis ex primo matrimonio, ⁊ ēt liberis poſt dotalia inſtrumēta natis ⁊
1 mortuis. h. d. vſqꝫ ad fi. ¶ † Nota primo, ꝙ filij naturales pñt le-
2 gitimari exiſtente ēt patris legitima ſobole. ¶ Secūdo. no. † ꝙ filij legitimati ſuccedūt alijs filijs legitimis, ⁊ econuerſo, vt hic, aliter vtriſqꝫ ſuccedūt. Poſſet tñ dici ꝙ hic referatur ad patrē ſuccedentem talibus filijs legitimatis, ⁊ econuerſo. Tamē illud ꝙ dixi, eſt verū. Nā legitimati per matrimonium habēt omnes ſucceſſiones quas habēt illi qui ab initio ſunt legitimi. ⁊ naturales, vt probat. j. quib mod. nat. effi. ſui. §. tribꝰ ver. reliqui. col.
3 vij ¶ † Tertio nota tex. ibi venient. ꝙ legitimatus per matrimonium habet contra teſtamētum omne remedium ꝙ datur filio ab initio legitimo ⁊ naturali, v. hoc tex. verſic. quid ei. ⁊ ad hoc
4 alle. hūc tex. ⁊ gl. j. quib. mo. nat effi. leg. §. illud. col. vj. ¶ † Op. ad primū no. videtur ꝙ filij naturales non poſſunt legitimari ſuperſtitibus patri filijs legitimis, ⁊ naturalibꝰ, vt j. quib. mo. nat. effi. ſui naturaliter. Solu. hic loquitur in legitimatione per matrimonium, ibi per legitimationem per reſcriptū principis, quo caſu non poſſunt legitimari exiſtētibus legitimis filijs. Ad
5 ꝙ Inſti. de nup. §. fi. C. de nat. lib. l. cōmuniū. §. fi. † Ad ſecundū no. op. ⁊ videtur ꝙ filij naturales legitimati nō ſuccedunt fratribus ſuis, nec alicui agnato, nec cognato, ſed ſoli patri, vt j. q b. mo. nat. effi. ſui. §. filium. col. vij. ⁊ C. de natu. lib. l. communium. in prin. ⁊ ꝙ no. gl. in l. iij. eo. tit. ſol. ibi loquitur de legitimatiōe per oblationem curie factam filio naturali per patrem. hic vero loquit de legitimatione per matrimoniū ſequēs quo caſu ſuccedit agnatis ⁊ cognatis patris, vt hic, ⁊ ſupra dixi, ⁊ hanc materiam dicam plene in d. §. tribus.

De leonibus. Rub.

1 ☞ Pietas magna eſt meretrices ad matrimonium ⁊ caſtitatem deducere.
2. Caſtitas ſola repreſentat animas Deo.
3 Furtū ⁊ latrociniū cōmittere dr, qui cōtra caſtitatē cōmittit.
4 Poteſtas qui vigore ſtatuti hꝫ arbitriū inquirendi cōtra fures ⁊ latrones, ꝙ poterit inquirere ſi virgo fuerit clam deflorata.

Et antiquis Lenones qui iuuēculas decipiunt, ⁊ ad vitā miſeram ducūt, vltimo ſupplicio ſunt puniēdi pena li. xx auri. ⁊ domus publicatiōe domino domus immittente nulla contra hāc legē valitura cautione vel fideiuſſione,
1 h. d. vſqꝫ ad fi. ¶ † Nota primo ꝙ ma-
a gna pietas eſt meretrices ad matri-
2 moniū ⁊ caſtitatem deducere[a] † Secundo not. in §. ſancimus. ꝙ ſola caſtitas repreſentat Deo animas. faci. §. cū igitur. ſ. de non alie. ver. optimum. in §. quāta.
b ſ. quomodo opor. epiſ. extra de prob. c. cauſam.[b] ad fi. xxxij. diſt. c. ſeriatim. ⁊c. hoſpitiolū, ⁊c. ſeq. cum ſimi. ⁊ no. in c. j. extra
3 de voto ⁊ vot. redemp. † Tertio no. in l. preconizamus. ibi caſti fuerint ⁊c. Ex quo habes ꝙ cōmittit furtum, ⁊ latrocinium qui contra caſtitatem comittit, ⁊ eſt etiā argum. ſecundū Ja. de Be-
4 lui ꝙ † ſi Poteſtati eſt conceſſum arbitrium cōtra fures ⁊ latrones inquirendi, ꝙ ſi virgo fuerit clam ⁊ publice deflorata, ꝙ Poteſtas habebit arbitrium in iſtis. facit optime c. innotuit. circa fi. prin. extra de electio.

ADDITIO.

a ¶ Deducere Adde quod opus eſt miſericordie ducere meretricem in vxorem, ⁊ ei remittūtur omnia peccata. c. inter opera. de ſpon. nec eſt culpandus qui eam ducit vxorē, vt fecit B. ſcus propheta. xxxij. q. j. non eſt culpandus.

b ¶ C. cauſam ⁊ ibi vide Fel. ante fi. verſi. glo: fi. ⁊ quod ibi dixi in apoſtil.

De defenſoribus ciuitatum. Rub

1 ☞ Scripture adhibetur fides ex qualitate, ⁊ fide perſone ſcribentis.
2 Teſtes, vel inſtrumenta ſi adinuicem ſibi contradicūt, ⁊ a diuerſis partibus producuntur, inſpicitur quis ſit dignior.
3 Iudex poteſt per ſe acta conficere, ⁊ ſcribere, ⁊ an hoc ſit verum, remiſſiue.
4 Ille maior ⁊ honeſtior reputatur, qui preeſt melioribus. Doctores qui habent bonos ⁊ honeſtos ſcholares preſumuntur meliores.
5 Electio fieri debet per angulum.
6: Heredes tabellionis non poſſunt inſtrumenta in notam redacta redigere in publicam, formam ſine ſuperioris licentia.
7 Abſentes in electionibus ſi ſunt in eadem prouincia. quod de iure canonico requiri debent, ſecus de iure ciuili.

Nisi velociter. Defenſores ciuitatis debēt eligi viris honeſti, ⁊ fide digni, ⁊ ciuitatis nobiles. ⁊ p circulū pſtito iureiurādo ab electori. antiqua ſolēnitate ſeruata. h. d. vſq ad § iuſiurādū. ¶ † No. ex prin. i ver. q̄ vero. ꝙ ex qualitate, ⁊ fide pſone ē adhibēda vel ñ adhibēda fides ſcripture, vt hic, ⁊ C. de pb. l. iubemꝰ. ff. ad l. cor. d fal. l. fi. ex d fi. iſtr. c. cū dilectꝰ ad l. ſi qs ex argētarijs. §. j. ⁊ ꝙ ibi. no. ff. de edē. ſ. de nō alie. §. ad hoc aūt. ⁊ ꝙ ibi no. C. de ſuſce. ⁊ archa. l. aliqd lib. x. ex perſona ſcribentis habetur fi-
2 des eius ſcripture, vel non, ¶ † Itē eſt arg. ꝙ ſi teſtes, vel inſtrā ad inuicē contra dicunt, ⁊ a diuerſis partibus producūtur, eſt inſpiciendū. quis ſit dignior, ⁊ ꝙ dignius ſit, vt hic, ⁊ l. ſ. alle. Ad

idem